

**នូវចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 15-Jan-2014, 12:50
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង: **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

**សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្តីពីការប្រើប្រាស់ភស្តុតាង និងនីតិវិធីក្នុង
ការកោះបោរសាក្សីជាថ្មី ពីសំណុំរឿង០០២/០១ នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០២**

អ្នកដាក់ឯកសារ:	អ្នកទទួលឯកសារ:	ចម្លងជូន:
សហព្រះរាជអាជ្ញា	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង	ជនជាប់ចោទ
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម និល ណុន, ប្រធាន	នួន ជា
លោក Nicholas KOUMJIAN	ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT	ខៀវ សំផន
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន	មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ:
	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE	លោក សុន អុនណ
	ចៅក្រម យូ ឧត្តរា	លោក Victor Koppe
	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង	លោក គង់ សំអុន
	រដ្ឋប្បវេណី:	លោក Arthur VERCKEN
	ពេជ អង្គ	Anta GUISSSE
	Elisabeth SIMONNEAU FORT	

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

១- សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង(“អង្គជំនុំជម្រះ”)សម្រេចថា ក) រាល់ភ័ស្តុតាងទាំងអស់ ដែលត្រូវបានទទួលយកនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០១ ហើយដែលបានដាក់លេខសម្គាល់ E3 នឹងត្រូវបានចាត់ទុកថា បានដាក់ជូនដោយត្រឹមត្រូវនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរួចហើយ ដើម្បីគោលបំណងឱ្យកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសវនាការនាពេលអនាគត ទាក់ទងនឹងបទចោទប្រកាន់ទាំងឡាយដែលនៅសល់ និង ខ)សាក្សីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញទាំងឡាយដែលបានស្តាប់ចម្លើយរួចនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០១ អាចនឹងត្រូវបានកោះហៅសាជាថ្មីទៀតនៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿងលេខ០០២/០២ បានតែក្នុងករណីមានភាគីនានាដែលស្នើសុំបំពេញគ្រប់តាមលក្ខខណ្ឌជូនតុលាការថា ការសួរដេញដោលបន្ថែមទៀតដើម្បីផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ប៉ុណ្ណោះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាជូនសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ការមានដំណោះស្រាយបឋមមួយលើបញ្ហានេះគឺជាការសំខាន់ និងចាំបាច់ណាស់ដើម្បីឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពដល់ការជំនុំជម្រះក្តីនៃបទចោទប្រកាន់នានាក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២ ដែលនៅសល់។

២- គ្មានភាគីណាមួយ ឬគ្មានអ្នកចូលរួមណាមួយ អាចនឹងមានលទ្ធភាពដាក់ជូននូវបញ្ជីសាក្សី អ្នកជំនាញ និងភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបន្ថែមដែលនឹងត្រូវស្តាប់ចម្លើយ ឬភ័ស្តុតាងជាឯកសារនានាបន្ថែមដើម្បីដាក់បង្ហាញឱ្យបានច្បាស់លាស់នោះទេ¹ បើមិនបានដឹងច្បាស់ថាភ័ស្តុតាងដែលបានពីការជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿងលេខ០០២/០១នោះ នឹងត្រូវបានទទួលយកយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះទៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០២នោះ។ បន្ថែមពីលើនេះការកំណត់សម្រេចណាមួយលើបញ្ហានេះ ក៏អាស្រ័យលើការដាក់សំណើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងការលើកអំណះអំណាងដោយផ្ទាល់មាត់របស់ភាគីនានាទាក់ទងទៅនឹងការកំណត់វិសាលភាពនៃសំណុំរឿងលេខ០០២/០២²។ ជាងនេះទៅទៀត សេចក្តីសម្រេចលើបញ្ហានេះ គឺជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់ការរៀបចំផែនការបុគ្គលិក និងការរៀបចំហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្ថាប័ន ដោយសារការណ៍នេះនឹងមានផលប៉ះពាល់ទាំងស្រុងទៅលើការវាយតម្លៃដោយការប៉ាន់ប្រមាណអំពីរយៈពេលរំពឹងទុក នៃការជំនុំជម្រះក្តីលើសំណុំរឿងលេខ០០២/០២។ ករណីបើសិនជាអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវសម្រេចថា ភ័ស្តុតាងដែលមកពីសំណុំរឿងលេខ០០២/០១ ចាំបាច់ត្រូវតែ

¹ E301/5 អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពី៖ ពាក់ព័ន្ធនឹងផែនការការងារសម្រាប់សំណុំរឿង០០២/០២ និងការកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការដាក់ឯកសារនៅពេលខាងមុខ, ២៤ ធ្នូ ២០១៣ ត្រង់កថាខណ្ឌ៣។
² ដូចគ្នានឹងខាងលើ ត្រង់កថាខណ្ឌ៧៥។

ធ្វើឡើងវិញដដែលៗ សម្រាប់សំណុំរឿងលេខ០០២/០២នោះ ការណ៍នេះទំនងជានឹងធ្វើឲ្យពេលវេលា ដែលត្រូវការសម្រាប់ជំនុំជម្រះក្តីលើបទចោទនានាដែលនៅសល់ អាចកើនឡើងទៀតដង។ ការសម្រេច ឲ្យបានឆាប់រហ័សលើបញ្ហានេះ គឺជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវចាំបាច់សម្រាប់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចមួយ ដោយ បានទទួលនូវព័ត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ទៅនឹងវិសាលភាព និងការកំណត់ពេលវេលានៃសំណុំរឿង លេខ០០២/០២ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការ ធ្វើសវនាការស្តីពីការប្រជុំរៀបចំសវនាការនាថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤ ខាងមុខនេះ។

ក. អង្គជំនុំជម្រះបានយល់ព្រមដោយមិនបាននិយាយឲ្យបានច្បាស់លើសំណើដែលស្នើសុំឲ្យសម្រេច នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចកាលពីមុនៗរបស់ខ្លួន

៣- ការណ៍ដែលយកភ័ស្តុតាងដែលមានស្រាប់ដែលអាចរកបានដោយស្វ័យប្រវត្តិ ពីក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០២/០១ ដើម្បីយកមកប្រើប្រាស់នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០២ គឺគ្រាន់តែជាការប៉ាន់ស្មានមួយ នៅក្នុងរង្វង់សេចក្តីសម្រេចនានារបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន។ ដូច ដែលអង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់យ៉ាងស៊ីសង្វាក់គ្នាហើយថា សំណុំរឿងលេខ០០២/០១ គឺចង់មានន័យថា “ផ្តល់នូវមូលដ្ឋានគ្រឹះមួយសម្រាប់ការពិនិត្យយ៉ាងលម្អិតទៅលើបទចោទដែលនៅសល់ និងការចោទ ប្រកាន់ខាងអង្គហេតុនានាប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ នៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីជាបន្តបន្ទាប់ទៅទៀត”³។ ការធ្វើបែបនេះ ការជំនុំជម្រះក្តីនៅក្នុងវគ្គទីមួយ គឺត្រូវបានរៀបចំឡើង “ដើម្បីបញ្ចូលនៅក្នុងនោះនូវ

³ ឯកសារលេខ E124/7 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំឲ្យពិចារណាឡើងវិញអំពីលក្ខណៈនានានៃដីកាសម្រេចស្តីពី ការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (ឯកសារលេខE124/2) និងសំណើសុំពាក់ព័ន្ធនានាព្រមទាំងឧបសម្ព័ន្ធ, ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ (“សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការពិចារណាឡើងវិញអំពីលក្ខណៈនានានៃដីកាសម្រេចស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិ វិធី”) ត្រង់កថាខណ្ឌទី១០។ ឯកសារលេខ E284 សេចក្តីសម្រេចស្តីពី ការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី នៃសំណុំរឿងលេខ០០២ បន្ទាប់ពីសេច ក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលចុះថ្ងៃទី៨ កុម្ភៈ ២០១៣, ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣ (“សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបំបែកកិច្ច ដំណើរ ការនីតិវិធីលើកទីពីរ”) ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៥។ សូមអានផងដែរ ឯកសារលេខ E131 ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ចោទប្រកាន់ និងសវនាការលើអង្គសេចក្តីនៃសំណុំរឿងលេខ០០២, ចុះថ្ងៃទី១៨ តុលា២០១១ ត្រង់ទំព័រ២: “ថ្វីដ្បិតដីកាសម្រេចបំបែកសំណុំ រឿងរបស់អង្គជំនុំជម្រះចុះថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១ (ឯកសារលេខ E124) បានបំបែកការជំនុំជម្រះជាដំណាក់កាលក្តី ក៏អង្គជំនុំជម្រះរំពឹង ថា ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះដំបូងនេះ នឹងផ្តល់ជាមូលដ្ឋានរួមមួយសំរាប់បទចោទទាំងអស់ រួមទាំងបទចោទនានាដែលអង្គជំនុំជម្រះនឹង លើកយក ទៅពិនិត្យក្នុងសវនាការដំណាក់កាលបន្ទាប់។ អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានចោទប្រកាន់ពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រប់រាល់ បទចោទ និងការចោទប្រកាន់លើអង្គហេតុទាំងអស់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទដែលមាននៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ” ។

ការពិនិត្យមើលទាំងស្រុងទៅលើបញ្ហា និងការចោទប្រកាន់នានាដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ”⁴។

៤- ដូចគ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការសួរដេញដោលសាក្សីជំនាញនានានៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០១ ដើម្បីរួមបញ្ចូលក្នុងនោះនូវបញ្ហាទាំងឡាយដែលទាក់ទងនឹងបទចោទនានាដែលនឹងត្រូវបានលើកឡើងតែនៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីក្រោយៗទៀតតែប៉ុណ្ណោះ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចថា សាក្សីជំនាញទាំងឡាយ “អាចត្រូវសួរដេញដោលបានលើគ្រប់រាល់បញ្ហាទាំងអស់ដែលខ្លួនដឹង ឬលើចំណេះដឹងជំនាញទាក់ទងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុង សំណុំរឿងលេខ ០០២ទាំងមូល”⁵។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានអនុញ្ញាតឱ្យភាគីនានា អាចសួរដេញដោលសាក្សីដែលមានវ័យចំណាស់នានា លើរាល់បញ្ហាទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿងលេខ០០២⁶។

៥- ភ័ស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០១នោះ ដែលនឹងត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់ដោយផ្ទាល់នៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីនានាក្នុងពេលអនាគត ក៏បង្ហាញជាក់ស្តែងនៅក្នុង “ផ្នែកជាបណ្តោះអាសន្ន”⁷ សម្រាប់ការជំនុំជម្រះក្តីនាពេលអនាគត ដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាថ្មីឡើងវិញ លើសំណុំរឿងលេខ០០២/០១។ ដោយហេតុថា សំណុំរឿងលេខ០០២/០១ បានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងនោះនូវកថាខណ្ឌនានានៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះទាក់ទងនឹងបញ្ហាជាមូលដ្ឋាន តួយ៉ាងដូចជា ប្រវត្តិដើមរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

⁴ ឯកសារលេខ E124/7 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការពិចារណាឡើងវិញអំពីលក្ខណៈនានានៃដីកាសម្រេចស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី, កំណត់សម្គាល់លេខ៤ ខាងដើម ត្រង់កថាខណ្ឌទី១០។ ឯកសារលេខ E284 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើកទីពីរ, កំណត់សម្គាល់លេខ៤ ខាងដើម ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៥។

⁵ ឯកសារលេខE215 សេចក្តីសម្រេចលើការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ, ចុះថ្ងៃទី៥ កក្កដា ២០១២ ត្រង់កថាខណ្ឌទី៤។ សូមអានផងដែរឯកសារលេខ E284 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើកទីពីរ, កំណត់សម្គាល់លេខ៤ ខាងដើម ត្រង់កថាខណ្ឌទី៤(១)។ ឯកសារលេខ E264/1 អនុស្សរណៈ៖ ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទរបស់អ្នកជំនាញ Phillip Short និង Elizabeth Becker និងការពន្យារពេលស្តាប់សក្តីកម្មសាក្សីពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុរហូតដល់មានសេចក្តីសម្រេចថ្មីអំពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសវនាការ, ចុះថ្ងៃទី២៦ កុម្ភៈ ២០១៣ ត្រង់កថាខណ្ឌទី២។

⁶ ឯកសារលេខ E194៖ លំដាប់លំដោយនៃការផ្តល់សក្តីកម្មរបស់សាក្សីក្នុងសវនាការបច្ចុប្បន្ននៃសំណុំរឿងលេខ០០២/០២, ចុះថ្ងៃទី១១ ឧសភា ២០១២។

⁷ ឯកសារលេខ E284 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើកទីពីរ, កំណត់សម្គាល់លេខ៤ ខាងដើម ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៥៣ ។

និងរបស់ជនជាប់ចោទ និងរចនាសម្ព័ន្ធផ្នែករដ្ឋបាល ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា និងយោធារបស់ បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា^៨ អង្គជំនុំជម្រះនេះបានគ្រោងផែនការសម្រាប់ការជំនុំជម្រះក្តីនាពេលក្រោយៗ ទៀត ដោយមិនបានកំណត់អំពីភ័ស្តុតាងដែលត្រូវដាក់ជូនជាថ្មីឡើងវិញ នូវកថាខណ្ឌទាំងឡាយនៃដីកា ដំណោះស្រាយ ដែលទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅតែជាប់ពាក់ព័ន្ធដែរនោះឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ ការជំនុំជម្រះក្តីសម្រាប់ពេលអនាគតនឹងលើកឡើងតែអំពីចំណុចបន្ថែមសំខាន់ៗនៃបញ្ហាដែលទាក់ទង នឹងអង្គហេតុដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបទចោទប្រកាន់ និងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម ជាពិសេស ដែលកំពុងមានបញ្ហា នៅក្នុងសវនាការនីមួយៗតែប៉ុណ្ណោះ^៩។ ហេតុនេះហើយ ការសន្និដ្ឋានយ៉ាងច្បាស់នោះ គឺថាភ័ស្តុតាង មានលក្ខណៈត្រួតគ្នា និងដែលមានស្រាប់ ហើយដែលអាចឱ្យរកបាននៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីសម្រាប់ ពេលអនាគត ដោយហេតុថា ភ័ស្តុតាងទាំងនោះត្រូវបានទទួលយកនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២/០១ រួចហើយ។

៦- ថ្មីៗនេះ ការសន្ទនារបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ទាក់ទងនឹងភាពដែលអាចអនុវត្តបានដោយផ្ទាល់ នូវកំណត់ហេតុនៃសំណុំរឿង០០២/០១ ទៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ គឺជាក់ស្តែង មាននៅក្នុង អនុស្សរណៈរបស់លោកប្រធាន ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ដែលនៅក្នុងនោះ គាត់បានបដិសេធ មិន ព្រមចាត់តាំងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទីពីរនោះទេ^{១០}។ ក្នុងអនុស្សរណៈនោះ នៅពេលដែលបានរៀប រាប់ ថាតើហេតុអ្វីបានជាការជួលចៅក្រម និងបុគ្គលិកថ្មី អាចបណ្តាលឱ្យមានការពន្យារពេលនោះ លោកប្រធានបានផ្ទៀងផ្ទាត់ថា “ខណៈដែលចៅក្រម និងមន្ត្រីច្បាប់ថ្មីទាំងអស់ ត្រូវបានតែងតាំង ឬជ្រើស រើសរួច ពួកគាត់នឹងត្រូវការពេលវេលា ដើម្បីសិក្សាដីកាដំណោះស្រាយ ភ័ស្តុតាងដែលមាននៅក្នុង សំណុំរឿង នីតិវិធី និងការជំនុំជម្រះនានាដែលបានធ្វើរហូតមកដល់ បច្ចុប្បន្ននេះ”^{១១}។ លោកប្រធានក៏

⁸ ឯកសារលេខE124/7.3 ឧបសម្ព័ន្ធ: បញ្ជីកថាខណ្ឌនិងផ្នែកនៃដីកាដំណោះស្រាយដែលទាក់ទងទៅនឹងសំណុំរឿងលេខ០០២/០១, ដែលត្រូវ បានកែប្រែបន្ថែមពីលើសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើសម្បទារបស់អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការចូលរួមសវនាការ(ឯកសារលេខ E138) និងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង លើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំដាក់បញ្ចូលទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មបន្ថែមនៅក្នុង វិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿងលេខ ០០២/០១ (ឯកសារលេខ E163)។

⁹ ឯកសារលេខ E284 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើកទីពីរ, កំណត់សម្គាល់លេខ៤ ខាងដើម ត្រង់កថាខណ្ឌទី ៧១- ៧៤។

¹⁰ E301/4 អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពី៖ អនុស្សរណៈរបស់ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ពាក់ព័ន្ធនឹងការតែងតាំង ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះទីពីរនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដើម្បីជំនុំជម្រះលើការចោទប្រកាន់ដែលមិនទាន់ត្រូវបានជំនុំជម្រះនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២, ២០ ធ្នូ ២០១៣។

¹¹ ដដែលដូចមុន ត្រង់កថាខណ្ឌ ៧ (សង្កត់ន័យបន្ថែមដោយ គូសបន្ទាត់ពីក្រោម)។

បានយកមកពិចារណាផងដែរ នូវភាពចាំបាច់ចំពោះចៅក្រមថ្មីសក្តានុពល ក្នុងការអានប្រតិចារឹកទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ ដោយពុំមានសំណួរថាតើ សក្ខីកម្មនៅក្នុងប្រតិចារឹកទាំងនោះ នឹងក្លាយជាផ្នែកនៃសំណុំរឿង០០២/០២ ដែរ ឬទេ នោះ¹²។

៧- លើសពីនេះ នៅក្នុងអនុស្សរណៈរបស់គាត់ លោកប្រធានបានកត់សម្គាល់អំពីការចាំបាច់ត្រូវឱ្យមានភាពឆាប់រហ័សនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃសំណុំរឿង០០២/០២។ សេចក្តីសម្រេចជាផ្លូវការមួយនៅពេលនេះ ដែលបង្ហាញនូវបំណងមិនច្បាស់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដើម្បីពិចារណាគ្រប់ភស្តុតាងទាំងអស់នៃសំណុំរឿង០០២/០១ ធ្វើជាកំណត់ហេតុនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ គឺជានីតិវិធីមួយដ៏ឆាប់រហ័សបំផុតដែលត្រូវធ្វើ។

ខ. អង្គជំនុំជម្រះត្រូវបន្តអនុវត្តនូវនីតិវិធីរបស់ខ្លួនដែលបានបង្កើតឡើងរួចហើយ ក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យមានការកោះហៅសាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ជាថ្មីឡើងវិញ

៨- ពីមុនមក អង្គជំនុំជម្រះនេះធ្លាប់បានធ្វើការកោះហៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមកសួរជាថ្មីឡើងវិញ នៅពេលដែលខ្លួនបានរកឃើញថាសក្ខីភាពបែបដូច្នោះ គឺដើម្បី “ផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌”¹³។ អង្គជំនុំជម្រះនេះបានរកឃើញថា បទដ្ឋាននៃផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ នឹងត្រឹមត្រូវទៅបាន កាលណាវាមានការចាំបាច់នៅក្នុងការកោះហៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីណាម្នាក់ ឱ្យមកបញ្ជាក់ព័ត៌មានជាថ្មីឡើងវិញបាន¹⁴។

៩- ក្នុងការរក្សាទុកនូវនីតិវិធីដែលបានបង្កើតឡើងរួចហើយនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋានថា នៅក្នុងដំណើរការលើសំណុំរឿង០០២/០២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងគួរត្រូវអនុញ្ញាត ឱ្យភាគីនានាធ្វើការបង្ហាញ ដោយមានមូលដ្ឋានទៅតាមករណីនីមួយៗថា សាក្សី អ្នកជំនាញ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានផ្តល់សក្ខីកម្មនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ រួចហើយ គួរត្រូវបានកោះហៅជាថ្មីឡើងវិញ ដើម្បី

¹² ដដែលដូចមុន។
¹³ E267/3 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំកោះហៅសាក្សីជាថ្មីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី TCCP-187 និងសុំឱ្យពិនិត្យឡើងវិញលើបែបបទ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ខីកម្មស្តីពីការឈឺចាប់របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និង សំណើ និង ចម្លើយតបនានា ដែលពាក់ព័ន្ធ (E240, E240/1, E250, E250/1, E267, E267/1 និង E267/2), ២ ឧសភា ២០១៣ ត្រង់កថាខណ្ឌ ២០។
¹⁴ ដដែលដូចមុន ត្រង់ទំព័រទី ១០។

ឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្មបន្ថែមទៀតនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ លើបញ្ហានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិសាលភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើកក្រោយនេះ។ ចំពោះវិសាលភាពដែលភាគីណាមួយអាចបង្ហាញជូនអង្គជំនុំជម្រះនេះថា លទ្ធភាពរបស់ខ្លួនក្នុងតាំង សំណួរដេញដោលផ្សេងៗទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង០០២/០២ ទៅលើសាក្សី អ្នកជំនាញ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីណាម្នាក់ ដែលបានកម្រិតដោយវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង០០២/០១នោះ ហើយដែលមានសំណួរក្រោយៗពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង០០២/០២ ព្រមទាំងមិនបណ្តាលឱ្យមានការពន្យារកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីហួសហេតុផងនោះ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចនឹងបង្គាប់ឱ្យធ្វើការកោះហៅសាក្សី ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរូបនោះ ដើម្បីសួរដេញដោលបន្ថែមទៀត។

១០- នីតិវិធីបែបដូច្នោះ គឺមានលក្ខណៈត្រូវគ្នាទៅនឹងវិធាននីតិវិធីអន្តរជាតិ ដែលតុលាការពិសេស ផ្សេងៗបានទទួលយកមកអនុវត្តតាម កាលណាការកោះហៅសាក្សីជាថ្មីឡើងវិញ អាចនឹងកើតឡើងនៅពេលដែលភាគីដាក់សំណើបានបង្ហាញនូវមូលហេតុដ៏ល្អរួចហើយ ដោយយក “គោលបំណងដែលសាក្សីរូបនោះ នឹងត្រូវផ្តល់សក្ខីកម្ម ក៏ដូចជាមូលហេតុនានាហេតុអ្វីបានជាសាក្សីរូបនោះ ពីមុនមិនត្រូវបានគេសួរដេញដោលអំពីបញ្ហាទាំងនោះ” មកពិចារណា¹⁵។

គ. សេចក្តីសម្រេចស្នើសុំ និងនីតិវិធីកោះហៅជាថ្មីឡើងវិញ អាចមិនមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានទៅលើសិទ្ធិរបស់មេធាវីការពារក្តីឡើយ

១១- សេចក្តីសម្រេចដែលបានស្នើសុំស្តីពីការប្រើភ័ស្តុតាងពីសំណុំរឿង០០២/០១ និងដំណើរការនីតិវិធីដែលបានស្នើសុំ ក្នុងការកោះហៅសាក្សី អ្នកជំនាញ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាថ្មីឡើងវិញនេះ បានលើកកម្ពស់ដល់សិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទពេញលេញ ក្នុងការតទល់នឹងភ័ស្តុតាងនានាប្រឆាំងនឹង

¹⁵ រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Édouard Karemera និងគូកន, សំណុំរឿងលេខ ICTR-98-44-T, សេចក្តីសម្រេចលើកត្តិរបស់ Joseph Nzirorera ស្នើសុំឱ្យកោះហៅសាក្សី BDW របស់អយ្យកាជាថ្មីឡើងវិញ (អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរបស់តុលាការ ICTR), ២៣ កក្កដា ២០០៩ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៣។ រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Radovan Karadžić, សំណុំរឿងលេខ IT-95-5/18-T, សេចក្តីសម្រេចលើកត្តិរបស់ជនជាប់ចោទស្នើសុំឱ្យកោះហៅ Harry Konings ជាថ្មីឡើងវិញ ដើម្បីសួរដេញដោលសាក្សីរបស់ភាគីបដិបក្ខបន្ថែមទៀត (អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរបស់តុលាការ ICTY), ១១ កុម្ភៈ ២០១១ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៨។ រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Ante Gotovina និងគូកន, សំណុំរឿងលេខ IT-06-90-T, សេចក្តីសម្រេចលើកត្តិរបស់អយ្យកាស្នើសុំឱ្យកោះហៅ Marko Rajčić ជាថ្មីឡើងវិញ (អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរបស់តុលាការ ICTY), ២៤ មេសា ២០០៩ ត្រង់កថាខណ្ឌ ១០។

រូបគាត់ ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា៣៣ថ្មី និង៣៥ថ្មី(ង) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វត.ក. និង នៅក្នុងវិធាន២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

១២- ការប្រើប្រាស់ភ័ស្តុតាងដែលបានស្នើសុំមានរួចជាស្រេចហើយនៅក្នុងកំណត់ហេតុប្រឆាំងនឹងសហជន ជាប់ចោទតែមួយដូចគ្នា នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ គឺតាមវិធីណាក៏ដោយមិនរារាំងដល់ការអនុវត្ត សិទ្ធិជាមូលដ្ឋានដោយសេរី និងពេញលេញ ក្នុងការទទួលបាននូវការកាត់សេចក្តីត្រឹមត្រូវនោះទេ។ សិទ្ធិ ក្នុងការតទល់គ្នានេះ គឺត្រូវបានធានាដោយលិខិតុបករណ៍គតិយុត្តអន្តរជាតិជាច្រើន¹⁶។ លិខិតុបករណ៍ មាន៖ (១)សិទ្ធិរបស់ចុងចោទដេញដោល និងបានដេញដោលសាក្សីនានាដែលប្រឆាំងនឹងរូបគាត់, និង (២)សិទ្ធិក្នុងការបានចូលរួម និងបានសួរដេញដោលសាក្សីតាងនាមចុងចោទ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចគ្នាទៅ នឹងសាក្សីដែលប្រឆាំងនឹងរូបគាត់ដូច្នោះដែរ¹⁷។ គោលបំណងសំខាន់នៃសិទ្ធិនេះ គឺធ្វើឱ្យចុងចោទនៅ ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ មានលទ្ធភាពអាចធ្វើតេស្តទៅលើទំនុកចិត្តរបស់សាក្សី ឬ ក៏ដាក់ការសង្ស័យទៅ លើភាពជឿជាក់របស់គាត់¹⁸។

១៣- ភ័ស្តុតាងទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ ដែលសំណើសុំនេះកំពុងស្វែងរកដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង សំណុំរឿង០០២/០២ នោះសិទ្ធិតទល់គ្នារបស់ភាគីនិងមិនត្រូវបានសម្រុះសម្រួលទេ ដោយហេតុថា ភាគីទាំងអស់ត្រូវមានឱកាសរួចហើយ ដើម្បីប្រើប្រាស់សិទ្ធិក្នុងការតទល់គ្នានេះ ជាមួយសាក្សីពាក់ព័ន្ធ ម្នាក់ៗរួចហើយ។ ជាងនេះទៀត សហជនជាប់ចោទ និងក្រុមមេធាវីរបស់គាត់ ក៏ត្រូវបានផ្តល់ឱកាស

¹⁶ អនុសញ្ញាអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស, មាត្រា ៦(៣)៖ “បុគ្គលគ្រប់រូបដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌត្រូវមានសិទ្ធិជាអប្បបរមា ដូចតទៅ... (ឃ) ដើម្បីនឹងតាំងសំនួរ ឬក្នុងការបានតាំងសំនួរដល់សាក្សីនានាដែលប្រឆាំងនឹងរូបគាត់ និងដើម្បីបានចូលរួម និងបានសួរដេញ ដោលសាក្សីក្នុងនាមជាចុងចោទ ដោយស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌតែមួយដូចគ្នាទៅនឹងសាក្សីដែលប្រឆាំងនឹងរូបគាត់...”។ កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និង នយោបាយ, មាត្រា ១៤(៣)៖ “ក្នុងករណីនៃការសម្រេចវិនិច្ឆ័យលើទោសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ជនជាប់ចោទគ្រប់ៗរូប ត្រូវមានសិទ្ធិស្នើឱ្យទទួលបាននូវការធានាជាអប្បបរមា ... (ង) ដើម្បីនឹងតាំងសំនួរ ឬក្នុងការបានតាំងសំនួរដល់សាក្សីនានាដែលប្រឆាំងនឹង រូបគាត់ និងដើម្បីបានចូលរួម និងបានសួរដេញដោលសាក្សីក្នុងនាមជាចុងចោទ ដោយស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌតែមួយដូចគ្នាទៅនឹងសាក្សីដែល ប្រឆាំងនឹងរូបគាត់...”។ អនុសញ្ញាអាមេរិកកាំងស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស, “កតិកាសញ្ញា San Jose, Costa Rica” មាត្រា ៨.២(ច), “សិទ្ធិរបស់ មេធាវីការពារក្តីក្នុងការសួរដេញដោលសាក្សីដែលមានវត្តមានក្នុងតុលាការ និងដើម្បីបានទទួលនូវការបង្ហាញខ្លួនរបស់អ្នកជំនាញ ឬបុគ្គលដទៃ ទៀតដែលអាចនឹងបង្ហាញការពិតលើអង្គហេតុនានា ដូចជាសាក្សីដូច្នោះដែរ”។ ប្រៀបធៀប ធម្មនុញ្ញអាហ្វ្រិកកាំង (Banjul) ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និង សិទ្ធិពលរដ្ឋ។

¹⁷ អនុសញ្ញាអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស, មាត្រា ៦(៣)(ឃ)។

¹⁸ Windisch ទល់នឹង ប្រទេសអូទ្រីស, សំណើសុំលេខ 12489/86, សាលាក្រុម (តុលាការសិទ្ធិមនុស្សអឺរ៉ុប), ២៧ កញ្ញា ១៩៩០ ត្រង់ កថាខណ្ឌ ២៨។

ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ ដើម្បីតវាចំពោះភ័ស្តុតាងឯកសារទាំងអស់ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ តាមរយៈ ការពិភាក្សាដេញដោលផ្សេងៗ រួមមាន សវនាការលើភ័ស្តុតាងស្តីពីយថាភូត ភាពពាក់ព័ន្ធ និងភាពជឿ ទុកជាក់បាននៃឯកសារនិមួយៗ និងប្រភេទនៃឯកសារដែលបានកំណត់¹⁹ និងការដាក់សំណើសុំជា លាយលក្ខណ៍អក្សរផ្សេងៗទៀត²⁰។ ជាចុងក្រោយ មិនមានការហាមភាគីណាមួយ មិនឱ្យបង្ហាញ ភ័ស្តុតាង ឬអំណះអំណាងបន្ថែមទៀត ទាក់ទងនឹងតម្លៃភារនីយភាពនៃភ័ស្តុតាងឯកសារដែលបាន ទទួលយក នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ នៅក្នុងបរិបទនៃបញ្ហាផ្សេងៗនៃសំណុំរឿង០០២/០២ នោះ ឡើយ។

ឃ. សេចក្តីសម្រេចដែលបានឆ្លើសុំ និងការរំលឹកឡើងវិញអំពីនីតិវិធី អាចធ្វើឱ្យសវនាការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងឆាប់រហ័ស

១៤- ដោយការកាត់បន្ថយឱ្យបានជាអប្បបរមានូវភាពត្រួតស៊ីគ្នានៃពេលវេលា និងធនធានរបស់អង្គជំនុំ ជម្រះ តាមរយៈការទទួលយកឡើងវិញលើសពីតម្រូវការនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីភ័ស្តុតាង នោះ សេចក្តីសម្រេច និងការរំលឹកឡើងវិញអំពីនីតិវិធីលើកកម្ពស់ទាំងប្រសិទ្ធភាព និងភាពឆាប់រហ័សនៃ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២។ ដូចអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបញ្ជាក់នាពេល ថ្មីៗនេះថា “ចៅក្រមត្រូវមានកាតព្វកិច្ចយល់ដឹងអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅគ្រប់ពេល វេលាទាំងអស់”²¹។ លើសពីនេះ តម្រូវការនៃវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងរឿងក្តី កាន់តែប្រសើរឡើង និង ដែលស៊ីសង្វាក់គ្នាទាំងស្រុងទៅនឹងសិទ្ធិទទួលបានសវនាការត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ គឺទទួលបានអាណត្តិ ជាក់លាក់ ដោយបាយការណ៍ចុះខ្មែរ ឆ្នាំ២០១៣ របស់គណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាស្តីពីបញ្ហារដ្ឋបាល

¹⁹ សូមមើលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ថ្ងៃទី១៦-១៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២; ២៣-២៥ មករា ២០១២; ១, ២, ៦, ៨, ៩, ១៣-១៦ កុម្ភៈ ២០១២; ១២-១៥ មីនា ២០១២; ២១-៣១ មករា ២០១៣; ៥ កុម្ភៈ ២០១៣; ២៤-២៧ មិថុនា ២០១៣ និង ៨-៩ កក្កដា ២០១៣។

²⁰ សូមមើល ឧទាហរណ៍ ឯកសារ E131/6 សេចក្តីជំទាស់មិនទទួលយកបញ្ជីឯកសារ ដែលដាក់ដោយភាគីផ្សេងទៀតសម្រាប់ការជំនុំជម្រះ ដំណាក់កាលដំបូង, ២៥ វិច្ឆិកា ២០១១។ E131/1/11 សេចក្តីជំទាស់មិនទទួលយកបញ្ជីឯកសារសេសសល់ដែលដាក់ដោយភាគីផ្សេងទៀត សម្រាប់ការជំនុំជម្រះដំណាក់កាលដំបូងទាំងបួន, ៥ មករា ២០១២។ E223/2/8/1 ឧបសម្ព័ន្ធបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងការជំទាស់ទៅនឹងកំណត់ ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីនិងប្រតិចារិកនានា, ២៩ មេសា ២០១៣។ E131/1/12 ការជំទាស់ទៅនឹងឯកសារ និង សារណាបន្ថែមដោយ អនុលោមតាមវិធាន ៩២, ៥ មករា ២០១២។ E131/1/9 ការជំទាស់ ការកត់សម្គាល់ និងការជូនដំណឹងទាក់ទងនឹងឯកសារផ្សេងៗដែល ត្រូវដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, ១៤ វិច្ឆិកា ២០១១។

²¹ E284/4/8 សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចលើកទីពីររបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ស្តីពីការបំបែកកិច្ច ដំណើរការនីតិវិធីនៃសំណុំរឿង ០០២, ២៥ វិច្ឆិកា ២០១៣ ត្រង់កថាខណ្ឌ៧៥។

និងថវិកា (ACABQ) ដែលបានដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការទីប្រាំនៃមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុដល់ អ.វ.ត.ក។ ជាលក្ខខណ្ឌសម្រាប់លទ្ធភាពទទួលបានជំនួយថវិកា របាយការណ៍ ACABQ នេះ ទាមទារឱ្យ “បញ្ចប់សំណុំរឿងទាំងបីដែលនៅសល់ឱ្យទាន់ពេលវេលា ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងសំណុំរឿងប្រកបដោយវិន័យ ដូចជាឱកាស ចូលពិនិត្យប្រាក់ជំនួយ”²²។ តាមការសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ការអនុវត្តភារកិច្ចនេះត្រូវធានា ឱ្យមានសេចក្តីសម្រេចដែលបានស្នើសុំ ដែលអាចលើកកម្ពស់សវនាការឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងឆាប់ រហ័សស្របគ្នាទាំងស្រុងទៅនឹងសិទ្ធិមេធាវីការពារក្តី។

១៥- អាស្រ័យដូចមូលហេតុជម្រាបជូនខាងលើ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះ ៖

- ក. កំណត់ថា ភ័ស្តុតាងទាំងអស់ដែលបានទទួលយកនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ នឹងអាចឱ្យ រកបាន និងត្រូវបានដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ដោយស្វ័យ ប្រវត្តិ។
- ខ. ណែនាំឱ្យ អង្គភាពកំណត់ហេតុ និងបណ្តុំសារ ចាត់ដាក់លេខ E3 ដូចគ្នា លើគ្រប់ ភ័ស្តុតាងទាំងអស់នេះ ដែលបានពីសំណុំរឿង០០២/០១ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២; និង
- គ. សម្រេច លើបញ្ហានេះឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីឱ្យភាគីទាំងអស់បានជួយ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង លើបញ្ហាផ្សេងៗទៀតទាក់ទងនឹងវិសាលភាព និងកាលបរិច្ឆេទ នៃការចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង០០២/០២ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការជូនដំណឹងឱ្យបាន ពេញលេញនូវកាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការនៅថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤ ខាងមុននេះ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤	លោកស្រី ជាំ លាង សហព្រះរាជអាជ្ញា		
	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញា		

²² សំណើសុំការផ្តល់ជំនួយដល់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា, UN Doc. A/68/7/Add.12, របាយការណ៍ (គណៈកម្មាធិការ ប្រឹក្សាស្តីពីបញ្ហារដ្ឋបាល និងថវិកា) ៤ ធ្នូ ២០១៣ ត្រង់កថាខណ្ឌ២៣។